

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

VIII. Hvmanæ Beatitvdinis Radivs Ex Gemma Carbvncvlo. Ven. Arn. S.
Rom. Ecclesiæ Cardinalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

- - - Provincia cū te

Rectorem accipiet, miserere inopum Sociorum,
Ossa vides Regum vacuis exsucta medullis.

Iustitia Principes constituit, Clementia confirmat. Maxima Principum felicitas, posse servare. Nocere multi possunt, prodesse pauci. Mordere, invidere, beluarum est; servare, hominum. Hoc opus est Magni Constantini, hoc omnium Augustorum, hoc opus Christi, hoc ipsius DEI. Plura Clementiā quā severitate Principes perficiunt: oleum etiam vulnera mordet. In Leonis vestigio nunquam ungues videbis; nam cū graditur, ungues, in vagina recondit. Dormiat igitur Fulmen, & utiliter tantūm saeviat. Vbi Clementia non proficit, tum Cœli tumultus permittitur, tum minæ, tum corusca lux, tum incertus pavor mittendus. Datur significatio, ut fugiant à facie arcus; cū unum ferit, pluribus parcit; solida quærit Fulmen & conterit, cineribus semper ignoscit, omnes corrigit. Renovari post tempestatem Natura rerum videtur; cœlum serenius, aër purgator, aquæ feliciores, atque, ut Græci vocant, *astrape*, terra fecundiùs respirat. Rara nihilominus fulmina, & cū tot influentias, tot imbres, quibus *Iupiter in latam tellurem descendit*, Orbis noster sentiat, rariùs verberatur. Beneficia sæpe conferenda, offensiones & invidiosæ pœnæ citò & semel expediendæ sunt. Qualis VEN. Arnestus in Clementia fuerit, jam antè diximus. Ea si legantur, meritò hunc ei *Ceraunia ac fulminis radium* deberi quisq; fatebitur.

VIII. HVMANÆ BEATITVDINIS RADIVS

EX GEMMA CARBUNCULO.

VEN. ARN. S. ROM. ECCLESIE CARDINALIS.

Carbunculus gemma est igniti carbonis specie. Pinge igitur Candelabrum supra modium (ut ad Evangelicam parabolam alludatur) & in candelabro, Facis loco, gemmam Carbunculum, radios quaquaversum mittentem constitue. Fortè

Sennertus in Epitoma Natur. Scientia lib. 30
C. 4.

H h h 3

aptius

Carbunculus Cardinalitatis symbolum.

aptius in Cardinalitio Galero Carbunculus statueretur; adde Epigraphen: *Luceat lux vestra.* Aut etiam: *nec lucens consumitur.*

Nobilem hanc dotem *Carbunculo* dedit Natura, ut, licet velut ignis luceat, non tamen ut ignis mucescat. *Lux mea sorde caret*, dicere potest. Adde, quod innoxius est, & lucis beneficium sine damno dispensat; imò & sine lucro suo; nihil enim alienum depascitur; suâ virtute contentus, clamâtque: *caret mea flamma periclo.* Sed & illud mirabile, quod de Carbunculo tradit Plinius: *runc lucem magis deregit, cum sursum attollitur*; itaque cum altior, clarior.

Plin. l. 37, C. 1.

Hunc *Carbunculi Radium*, quem in Romana Purpura Summus Pontifex dedit, quis ausit *Arnesto* negare? Quanquam, breve illud honoris tempus fuit. Nam cum Purpura donabatur, mortuus, prius propè gloriam cœlestem, & divinum Solem aspexit, quàm hâc Auroræ Purpurâ radiaret *Arnestus*, vixque in titulum sepulchri Purpura suffecit.

RADIUS EMINENTISSIMÆ PURPURÆ.

Pericula dignitatum.

Multi felicitate, velut onere, franguntur, qui adversis frangi non potuerunt. Maximum onus honor est, & aurum plumbo gravius. Infelicitas bene tolerata sit felicitas; dignitas & felicitas (nisi felicitate continetur) felicitas non est. Miser ut felix fiat, eget unâ patientiâ. At felix in dignitatibus esse non potest, nisi præsidio plurimarum virtutum. Aurum probant homines, sed ijdem sæpius ab auro & honore probantur. In dignitate verò serum est bonum fieri. Quis veterum Cæsarum in Imperio melior factus? vix unus *Vespasianus* nominabitur; quia nescit imperare, qui nescit subesse. Arundo in piscinis assurgens à radice, caret nodis; in alto, dum excrevit, nodosa est; sic quibusdâ contingit, cum ascendere, vix sese ferunt, & ventis agitata crebrò impingunt. Omnis locus altus facit vertiginem; cœlum ipsum, securissimum licet, rotatur, & nubibus obducitur; & quamvis igne lædi non possit, inhonoratur nabe. Aurum quoque, dum probatur, etsi non pereat, tamen ex inanibus pa-

paleis, & adulatione liquefcit (flamma enim honor est) ergo aureos etiam mores mutant honores. Felicior Carbunculi Natura non læditur flammis; in similem naturam ignis non agit; nati ad Imperium non mutantur. Flamma Carbunculi frigida est: sine nube semper cœlo invidiosè lucet, nec diem distinguit nec noctem. Ob hanc gloriam Carbo unicus thesaurus esse potest, vetusque illud refutat proverbium, quo thesauri inanes, fieri carbones dicuntur. Hæc virtute ad miraculum propè VEN. Arnestus claruit, in quo nihil mutaverunt honores; jam in Naturam lucem converterat, & velut Carbunculus, suâ se virtute involvens, durabat. Hoc unum cœlitus sibi repeti audiebat: *Luceat lux vestra!* doctrinæ sanitate, & exempli bonitate. Erat *lucens cardo & carbo* Romanæ Ecclesiæ Purpuratus, qui ad frigus lapidis, addebat ardorem Charitatis. *Lampades ejus, lampades ignis, atq; flammarum.* Hic igitur Radius Præsuli Nostro debetur, eumq; donat *Bohemia*; cujus etiam in sinu hoc pretiosi lapidis genus, etsi perrarò, reperitur.

*Tier. lib. 46.
hieroglyph.*

*Vestigium De-
i hemis Dia
C. 100.*

Octo Cœlestis Vitæ Beatitudines, quibus, velut totidem Radijs, VEN. Præsul ARNESTUS in Ecclesia DEI reluxit.

CAPUT XXIV. & ULT.

Spectasti, Lector, priore Capite *Arnestum*, octo humanæ Felicitatis ac Beatitudinis radijs coruscum, velut Solem. Nunc totidem, sed cœlestibus radijs fulgentem aspicias. Virtutum *Gemma*, rursus radios facient; à quibus si te quoq; irradiari permiseris, proh! quàm serenus eris.

I. COE-